

mindenütt használják is. Magától értetődően eltűntek azok az ellenzések, amik miatt megjelenése első éveiben késhegyig menő harcokat kellett vívunk. Ma szinte mosolyognunk kell, ha olvassuk őket. Mennyivel felette áll a mi egységes népénektárunk más nemzetek hasonló kiadványainak! Mennyivel értékesebb zenei szempontból is énekanyaga, mennyivel egyházasabb, mint például a bécsi, linzi és gurki egyházmegyék közös „egységes” népénektáráé.

De épen, mert egységes népénektár, nem lehet tekintettel helyi viszonyokra. Azok a kívánságok, hogy a „SzVU.” *mellett* legyen a templomoknak helyi anyagot tartalmazó énekeskönyvük is, amely nemcsak a szorosán vett templomi szertartásokhoz, de más vallásos alkalmakhoz (búcsújárások stb.) is szolgál jó, egyházi szempontból helytálló énekannyal, most az OMCE jubileumi évében megvalósulhatnának.

Hogy egy ilyen énekeskönyv, a „SzVU!” *pótkötete* létrejöhesse, ahhoz elsősorban átfogó, nagyarányú gyűjtőmunkára van szükség. Ilyen gyűjtés érdekében jelent már meg felhívás e lap hasábjain; hogy kevés eredménnyel, annak okát elsősorban abban látom, hogy a felhívások nem adtak útmutatást arra vonatkozóan, hol keressenek a gyűjtők anyagot és hogyan kezdjenek a dologhoz.

Először is kérjük a lelkészi kart, a karnagyokat és kántorokat, hogy kutassák át szorgosan könyvtáraikat, kórusuk kótatárát, s ha találnak ott régi nyomtatott énekeskönyveket, (1800. előttről), írott kótás emlékeket (1850. előttről), küldjék el a Magyar Kórus szíveskedésének eredetiben, vagy másolatban.

Másodszor vallásos idősebb embereknél nyomozzanak szenténekek szövegeinek ponyvakiadványai után (ezek jórészt 1800—1900. közt jelentek meg), énekeltessek el dallamaikat, jegyezzék le őket. Próbálják megszólaltatni a régi előénekeseket. Gyűjtsék össze a misék, litániák előtt kíséret nélkül énekelte énekeket, búcsújáróénekeket, Krisztus koporsójánál, házszentelésnél stb. használatos énekeket. Különös gondossággal jegyezzék le mindazt, amit hajnali-, éjféli-, pásztorokmiséjében énekelnek, gyűjtsék a betlehemesek tudományát, nyomozzanak annak „nem tisztességes” formái után is.

Folyják ez a munka egy esztendőn keresztül. A lejegyzett anyagot időközökben küldjük be a M. K.-nak.

Alakuljon egy művészi bizottság, mely a beküldött anyagot művészi, liturgiai szempontból megvizsgálja, a hivatalos használatra alkalmas énekeket az új gyűjteménybe besorozza s annak megjelenéséről gondoskodik.

Gondoskodik az egyházi jóváhagyásról, mert a régi zsinatok állandóan visszatérő követelését: „Nihil legetur vel cantetur in Ecclesia, nisi quod fuerit in synodo collaudatum”, sohase tévesszük szem elől. A kihullott anyag értékes kincse lesz a folklorenak, tehát kárba ez sem vész.

Hiszem, ha ezt a felszólítást komolyan vesszük, magyar szenténekeink szép sorozata gazdagszik, népzene kutatásunk pedig egy csomó fontos adathoz jut.

Mivel lehetne méltóbban emlékeztetessé tenni a jubileumi évet, mint komoly értékű alkotómunkával?

Ez a munka komoly értékű katolikus és magyar munka lesz!

Kezdjük hozzá, szegődjék munkatársunkul mindenki, akinek ehhez Isten képességét adott!

Régi énekeskönyvek előszavából

Az utójátékok „célja különösen elejét venni azon botrányos visszaélésnek, melyet némely kántorok a hely szentségéről megfélekedve, az ének versei után holmi operatöredékek, indulók s egyéb, az egyházi zene szellemével ellenkező darabok játszása által idéznek elő”.

(Tárkányi—Zsaskovszky: *Katolikus Egyházi Énektár, 1855.*)